

KATSAUKSIA

Kasimir Kaliva

Työeläkemenoennuste vuodelle 2010

Eläketurvakeskuksen katsauksia
2010:4

Eläketurvakeskus • Pensionsmyndigheten

KATSAUKSIA

Kasimir Kaliva

Työeläkemenoenuste vuodelle 2010

Elokuussa 2010

Eläketurvakeskuksen katsauksia
2010:4

Eläketurvakeskus • Pensionskyddscentralen

KATSAUKSIA

Eläketurvakeskus

00065 ELÄKETURVAKESKUS

Puhelin 010 7511 • Faksi (09) 148 1172

Pensionsskyddscentralen

00065 PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Tfn 010 7511 • Fax (09) 148 1172

Finnish Centre for Pensions

FI-00065 Eläketurvakeskus Finland

Tel. +358 10 7511 • Fax +358 9 148 1172

Edita Prima Oy

Helsinki 2010

ISSN-L 1236-7737

ISSN 1236-7737 (painettu)

ISSN 1798-7474 (verkkajulkaisu)

ABSTRAKTI

Katsaus sisältää ennusteen vuoden 2010 lakisääteisestä eläkemenosta ja eläkkeensaajien lukumäärästä. Mukaan on laskettu yksityisen ja julkisen sektorin sekä palkattomilta ajoilta karttuneet työeläkkeet, sekä kansaneläkkeet ja SOLITA-eläkkeet. Lisäksi katsaus sisältää tiedot vuoden 2010 eläkkeiden tarkistuksessa käytettävistä indekseistä ja keskimääräisistä työeläkemaksuista.

Vuoden 2010 lopussa työeläkkeensaajia arvioidaan olevan yhteensä 1 359 000 henkilöä eli 1,6 prosenttia enemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Yksityisen puolen eläkkeensaajia on tämän ennusteen mukaan 1 185 000 henkilöä ja julkisen puolen eläkkeensaajia taas 636 000 henkilöä.

Koko lakisääteinen eläkemeno tulee ennusteen mukaan kasvamaan 3,2 prosenttia. Tästä kasvusta suurin osa selittyy vanhuuseläkemenojen kasvulla. Kasvua hidastaa työttömyyseläkeläisten lukumäärän väheneminen. Ennuste vuoden 2010 lakisääteiseksi eläkemenoksi on 22,4 miljardia euroa, joka on 12,8 prosenttia vuoden 2010 arvioidusta bruttokansantuotteesta.

ABSTRACT

The review includes a forecast of the total statutory pension expenditure and the number of recipients of an earning-related pension in 2010.

According to our estimates, there will be 1 359 000 recipients of earning-related pension at the end of 2010, which is 1,6 per cent more than at the end of 2009. Private-sector pensions are paid to 1 185 000 recipients and public-sector pensions are paid to 636 000 recipients.

The total statutory expenditure will increase by 3,2 per cent. This increase can be mainly explained by growth in the old-age pension expenditure. Our estimate of the statutory pension expenditure in 2010 is 22,4 billion euros, which is 12,8 per cent of the estimated GDP.

SISÄLTÖ

Johdanto	7
1 Aineisto ja menetelmät	8
2 Työeläkkeensaajien lukumäärä	9
3 Eläkkeiden indeksitarkistukset	11
4 Lakisääteinen eläkemeno	12
5 Vakuutusmaksun taso	14
5.1 Yksityisen sektorin työeläkemaksut	14
5.2 Julkisen sektorin työeläkemaksut	15
Liitteet	16
Liite 1. Eläkejärjestelmää koskevia tilastoja ja arvioita	16
Liite 2. Työansiot	17
Liite 3. Maksutulot (milj. euroa/v)	18
Liite 4. Aiempien ennusteiden osumatarkkuus.....	19

Johdanto

Katsaus sisältää ennusteen vuoden 2010 lakisääteisestä eläkemenosta ja työeläkkeen saajien lukumäärästä. Ennustetta laadittaessa oli käytettävissä vuoden ensimmäisen puoliskon tiedot.

Ensimmäisessä luvussa kuvataan ennustamisessa käytetyt aineistot, menetelmät ja oletukset. Toisessa luvussa esitetään ennuste työeläkkeen saajien lukumäärästä. Kokonaismäärän lisäksi tässä luvussa esitetään sektori- ja eläkelajikohtaiset ennusteet. Yksityisen sektorin eläkkeensaajista esitetään myös eläkelajikohtaiset ennusteet. Kolmannessa luvussa esitetään eläkkeiden tarkistuksessa käytettävät indeksit ja kertoimet vuodelle 2010.

Neljännessä luvussa esitetään ennuste lakisääteisestä eläkemenosta. Eläkemenosta esitetään sektori-, eläkelaji- ja eläkelajikohtaiset ennusteet. Tässä luvussa työeläkemeno on jaettu kolmeen osaan: yksityinen sektori, julkinen sektori ja palkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet. Työeläkemenon lisäksi ennuste sisältää sotilasvamma-, liikennevakuutus- ja tapaturmavakuutuslain (SOLITA) mukaiset eläkkeet sekä kansaneläkkeet.

Viidennessä luvussa esitetään vuoden 2010 työeläkemaksut. Liiteosissa esitellään eläkejärjestelmää koskevia tilastoja ja arvioita sekä tietoja aikaisempien ennusteiden tarkkuudesta.

1 Aineisto ja menetelmät

Ennuste perustuu työeläkkeiden osalta ETK:n rekisteritietoihin. Kansaneläkemenoennuste on Kelan laatima. Ennustetta laadittaessa on ollut käytössä ensimmäisen vuosipuoliskon tiedot eläkkeensaajien lukumääristä ja työeläkemenosta.

Työeläkettä saavien lukumäärän ennuste koskee vuoden lopun tilannetta. Ennusteessa ei ole mukana niitä eläkkeensaajia, jotka saavat eläkettä niin sanottujen kuntien vanhojen sääntöjen mukaan (ennen 1.5.1964 vallinneet säännöt). Työeläkkeen saajat on jaoteltu eläkelajin, eläkettä kartuttaneen lain mukaan sekä sektorin (yksityinen ja julkinen) mukaan.

Lähtökohdaksi on otettu oletus, että työeläkkeen saajien prosentuaalinen muutos edeltävän vuoden lopun tilanteeseen verrattuna on sama kuin kuluvan vuoden puolivälin prosentuaalinen muutos edeltävän vuoden puoliväliin verrattuna. Tästä lähtökohdasta on poikettu työttömyyseläkeläisten määrää koskevan ennusteen suhteen. Työttömyyseläkeläisten lukumäärän oletetaan laskevan tasaiseen tahtiin kohti nollaa vuoden 2012 loppuun mennessä, jonka jälkeen työttömyyseläke lakkaa olemasta.

Työttömyyseläkkeen lakkaaminen on huomioitu myös eläkkeensaajien kokonaismääriä koskevassa ennusteessa. Eläkkeensaajien kokonaismäärän ennuste oli ensin laskettu ensimmäisen vuosipuoliskon suhteellisen muutoksen perusteella. Tämän jälkeen tästä määrästä vähennettiin suhteellisen muutoksen ja tasaiseen vähenemiseen perustuvan työttömyyseläkeennusteiden erotus.

Lakisääteinen eläkemeno oli ennusteessa jaoteltu työeläkemenoon, kansaneläkemenoon ja SOLITA (sotilasvamma-, liikennevakuutus- ja tapaturmavakuutuslain mukaiset eläkkeet) -eläkemenoon. Kansaneläkemenoennuste on Kelan laatima (Kelan taskutilasto 2010 s. 1). SOLITA-eläkemenon oletettiin olevan yhtä suuri kuin vuonna 2009. Työeläkemenon ennustamisessa sovellettiin samankaltaisia menettelyjä kuin eläkkeensaajien lukumäärän ennusteissa.

Työeläkkeet on ennusteessa jaettu kolmeen osaan: yksityisen puolen työeläkkeet, julkisen puolen työeläkkeet sekä palkkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet. Yksityisen puolen työeläkkeet on jaettu perusturvaan ja lisäturvaan. Perusturva on vielä jaettu eläkelain (TyEL, MEL, YEL ja MYEL) sekä eläkelajin (vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys-, osa-aika-, perhe- ja maatalouden erityiseläkkeet) mukaan. Lisäturva on jaoteltu vain eläkelain mukaan. Julkisen sektorin ja palkkattomien aikojen eläkkeet on taas jaoteltu vain eläkelajin mukaan.

Eläkemenon ennustamisessa noudatettiin samoja periaatteita, kuin eläkkeensaajien lukumääriä koskevien ennusteiden kohdalla. Koko vuoden eläkemenojen prosentuaalinen kasvuvauhti oletettiin muiden eläkelajien kuin työttömyyseläke olevan sama kuin puolen vuoden perusteella laskettu kasvuvauhti. Työttömyyseläkkeiden tapauksessa oletettiin ensimmäisen ja jälkimmäisen vuosipuoliskon työeläkemenojen suhteen oleva sama kuin työttömyyseläkeläisten keskimääräisten lukumäärien suhteen näillä vuosipuoliskoilla. Vuosipuoliskon työttömyyseläkeläisten keskimääräinen lukumäärä oletettiin näissä laskelmissa olevan tämän vuosipuoliskon ja edeltävän vuosipuoliskon lopun lukumäärien keskiarvo.

2 Työeläkkeensaajien lukumäärä

Ennusteen mukaan eläkkeensaajien lukumäärä on vuoden lopussa 1 359 000 henkilöä (1 337 368 vuonna 2009). Eläkkeensaajien lukumäärä kasvaisi näin ollen 1,6 prosenttia. Eläkkeensaajien lukumäärän kasvu selittyy suurimmaksi osaksi suurten ikäluokkien eläkkeelle siirtymisellä. Kasvua hidastaa työttömyyseläkkeen lakkaaminen vuoden 2012 loppuun mennessä. Vanhuuseläkettä saavien lukumäärä kasvaa 4,4 prosenttia. Työttömyyseläkeläisten lukumäärän ennustetaan vähenevän vuoden aikana likimain kolmasosalla. Myös osa-aikaeläkeläisten määrän ennustetaan laskevan edelliseen vuoteen verrattuna.

Yksityisen puolen eläkkeensaajia on vuoden lopussa 1 185 000 henkilöä (1 163 076) ja julkisen puolen 636 000 (614 334). Ennuste eläkkeensaajien laki- ja lajikohtaisista lukumääristä on koottu taulukkoon 1. Vuoden 2009 lopun lukumäärät on esitetty taulukossa 2. Taulukko 3 sisältää taas ennusteen eläkkeensaajien prosentuaalisesta kasvusta edelliseen vuoteen verrattuna. Koska sama henkilö voi saada eläkettä useamman kuin yhden eläkelain ja eläkelajin mukaisesti taulukon rivit ja sarakkeet eivät ole summattavissa. Taulukko ei sisällä niitä eläkkeensaajia, jotka saavat eläkettä niin sanottujen kuntien vanhojen sääntöjen mukaan (ennen 1.5.1964 vallinneet säännöt). Eläkemenoja laskettaessa nämä eläkkeet ovat kuitenkin mukana.

Taulukko 1. Työeläkkeensaajien lukumäärä eläkettä kartuttaneen työeläkelain mukaan vuoden 2010 lopussa.

Eläkelaji	TyEL	MEL	YEL	MYEL	Yksityinen yhteensä	Julkinen yhteensä*	Kaikki eläkkeensaajat
Vanhuus	803 000	11 100	125 600	166 000	869 900	456 000	1 031 900
Työkyvyttömyys	189 800	5 000	29 800	17 800	194 200	104 400	215 400
Työttömyys	26 400	460	2 900	1 600	26 500	13 900	27 100
Osa-aika	11 300	120	3 300	330	14 900	12 400	27 300
Perhe	215 900	2 500	36 900	56 800	244 200	89 100	279 600
Yhteensä	1 116 000	18 900	187 800	201 000	1 184 800	636 200	1 359 400

*) VaEL, KuEL, KiEL, Kelan ja Suomen Pankin toimihenkilöeläkkeet, Ahvenanmaan maakuntahallituksen maksamat eläkkeet

Taulukko 2. Työeläkkeensaajien lukumäärä eläkettä kartuttaneen työeläkelain mukaan vuoden 2009 lopussa.

Eläkelaji	TyEL	MEL	YEL	MYEL	Yksityinen yhteensä	Julkinen yhteensä*	Kaikki eläkkeensaajat
Vanhuus	758 027	9 862	115 803	167 214	828 662	426 459	988 325
Työkyvyttömyys	190 993	5 048	29 642	18 582	195 662	102 819	216 930
Työttömyys	39 758	684	4 302	2 540	39 890	20 716	40 702
Osa-aika	11 493	124	3 386	348	15 207	12 789	27 887
Perhe	214 902	2 512	36 375	57 710	243 935	88 696	279 730
Yhteensä	1 090 312	18 034	179 414	204 851	1 163 076	614 334	1 337 368

Taulukko 3. Työeläkettä saavien lukumäärän prosentuaaliset muutokset vuoden 2009 loppuun verrattuna, %.

Eläkelaji	TyEL	MEL	YEL	MYEL	Yksityinen yhteensä	Julkinen yhteensä	Kaikki eläkkeensaajat
Vanhuus	5,90	12,60	8,50	-0,70	5,00	6,90	4,40
Työkyvyttömyys	-0,60	-1,00	0,50	-4,20	-0,70	1,50	-0,70
Työttömyys	-33,60	-32,70	-32,60	-37,00	-33,60	-32,90	-33,40
Osa-aika	-1,70	-3,20	-2,50	-5,20	-2,00	-3,00	-2,10
Perhe	0,50	-0,50	1,40	-1,60	0,10	0,50	0,00
Yhteensä	2,40	4,80	4,70	-1,90	1,90	3,60	1,60

3 Eläkkeiden indeksitarkistukset

Maksussa olevat työ- ja ansioeläkkeet tarkistetaan työeläkeindeksillä kalenterivuositain tammikuun alussa. Vuonna 2010 työeläkeindeksin arvo oli 2292, joka oli 0,3 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna.

Uutta eläkettä määrätessä käytetään joko palkkakerrointa tai puoliväli-indeksiä. Puoliväli-indeksiä sovelletaan eläkkeisiin, jotka on laskettu ennen vuotta 2005 voimassa olevien säädösten mukaan. Tämä indeksi poistuu käytöstä vuonna 2012. Palkkakerrointa taas käytetään uusien säännösten perusteella laskettaviin eläkkeisiin. Sen avulla työaikaiset ansiot, yrittäjätulot, työeläkelaisissa säädettyt rahamäärät sekä vapaakirjat tarkistetaan eläkkeen alkamisvuoden tasoon. Vuoden 2010 palkkakerroin oli 1,231 pistettä ja puoliväli-indeksi 2538 pistettä. Kasvua vuoteen 2009 verrattuna oli 3,3 ja 1,8 prosenttia.

Kansaneläkelaitoksen vahvistama vuoden 2010 KEL-indeksi oli 1502 pistettä, jonka perusteella kansaneläkkeet pidettiin samalla tasolla kuin edellisenä vuonna. KEL-indeksi määräytyy pääsääntöisesti yleisen hintatason perusteella. Tänä vuonna KEL-indeksi pidettiin samalla tasolla kuin vuonna 2009, kuluttajahintaindeksin soveltaminen olisi laskenut sitä 0,8 prosenttia. Muut indeksit määräytyvät sekä hintatason että ansiotason perusteella. Taulukkoon 4 on koottu tiedot indeksien määräytymisestä sekä vuosittaisista muutoksista.

Taulukko 4. Eläkeindeksien määräytyminen ja prosentuaaliset muutokset vuosittain 2008–2010.

	Pisteluvun laskennassa käytettävä paino		2008	2009	2010
	Ansiotasolle	Hintatasolle			
Palkkakerroin	0,8	0,2	2,2	6,0	3,3
Puoliväli-indeksi	0,5	0,5	2,3	5,5	1,8
Työeläkeindeksi	0,2	0,8	2,4	5,0	0,3
KEL -indeksi	0,0	1,0	2,5	4,6	0,0

4 Lakisääteinen eläkemeno

Lakisääteisiä eläkkeitä maksetaan tänä vuonna kaiken kaikkiaan 22,4 miljardia euroa. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna on 3,2 prosenttia. Tämä kasvu selittyy suurimmaksi osaksi vanhuuseläkkeiden kasvulla. Lakisääteisen eläkemenon osuus bruttokansantuotteesta (BKT) tulee olemaan 12,8 prosenttia (12,7 prosenttia vuonna 2009).

Työeläkemenon, joka sisältää yksityisen ja julkisen puolen työeläkkeet sekä palkattomalta ajalta maksetut eläkkeet, ennustetaan olevan 19,4 miljardia euroa. Kasvua vuoteen 2009 verrattuna on 4,0 prosenttia. Taulukossa 5 verrataan vuoden 2010 eläkemenoennustetta vuoden 2009 toteutuneisiin arvoihin.

Taulukko 5. Lakisääteinen eläkemeno vuosina 2009–2010, miljoona euroa.

	2010	2009	Muutos
Yksityisen puolen työeläkkeet	12 261	11 616	5,6 %
- Perusturva	12 052	11 408	5,6 %
- Lisäturva	209	208	0,1 %
Julkisen puolen työeläkkeet	7 084	6 993	1,3 %
Palkattomat ajat	42	28	50,0 %
Työeläkemeno yhteensä	19 387	18 638	4,0 %
Kansaneläkkeet	2 514	2 561	-1,8 %
SOLITA*-eläkkeet	512	512	0,0 %
Lakisääteinen eläkemeno yhteensä	22 413	21 711	3,2 %
Osuus BKT:sta	12,8 %	12,7 %	0,1 %

*) Sotilasvamma-, liikennevakuutus- ja tapaturmavakuutuslain mukaiset eläkkeet

Suurimman osuuden työeläkemenoista muodostavat vanhuuseläkkeet. Vuoden 2010 vanhuuseläkemeno tulee olemaan 14,4 miljardia euroa, joka on 6,6 prosenttia suurempi kuin vuoden 2009 toteutunut vanhuuseläkemeno. Työttömyyseläkemeno tulee laskemaan runsaalla viidenneksellä. Myös kansaneläkkeiden ennustetaan laskevan hieman. Muiden eläkelajien kohdalla suuria muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna ei ole odotettavissa. Työeläkemeno eläkelajin mukaan eriteltynä on esitetty taulukossa 6.

Taulukko 6. Työeläkemeno (yksityinen ja julkinen) eläkelajeittain vuosina 2009–2010, miljoonaa euroa.

Eläkelaji	2010	2009	Muutos
Vanhuuseläke	14 361	13 471	6,6 %
Työkyvyttömyyseläke	2 414	2 412	0,1 %
Työttömyyseläke	488	621	-21,4 %
Osa-aikaeläke	221	221	0,0 %
Perhe-eläke	1 560	1 541	1,2 %
Maatalouden erityiseläkkeet*	135	136	-0,9 %
Perusturva yhteensä	19 178	18 430	4,1 %
Lisäturva	209	208	0,1 %
Yhteensä	19 387	18 638	4,0 %

*Luopumis- ja sukupolvenvaihdoseläkkeet sekä luopumiskorvaukset ja -tuot.

Tarkempi erittely vuoden 2010 ennustetusta eläkemenosta on esitetty taulukossa 7. Tässä taulukossa eläkelajikohtainen eläkemeno on yksityisen sektorin kohdalla eritelty eläkelain mukaan. Julkinen sektori taas on esitetty yhtenä kokonaisuutena. Myös palkkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet on esitetty omana kokonaisuutena. Taulukossa 8 on esitetty vuoden 2009 toteutuneet eläkemenot.

Taulukko 7. Työeläkemeno laeittain vuonna 2010, miljoonaa euroa.

Eläkelaji	TyEL	MEL	YEL	MYEL	Yksityinen yhteensä	Julkinen yhteensä	Palkattomat ajat	Kaikki
Vanhuus	7 470	107	574	494	8 645	5 700	16	14 361
Työkyvyttömyys	1 508	27	107	68	1 710	700	4,8	2 414
Työttömyys	382	2,6	7,7	3,4	396	74	18	488
Osa-aika	97	1,2	27	1,8	128	93		221
Perhe	867	12	90	70	1 039	517	3,7	1 560
Maatal. erit.				135				135
Perusturva	10 324	150	806	772	12 052	7 084	42	19 178
Lisäturva	202		6,5	0,2	209			209
Yhteensä	10 526	150	813	772	12 261	7 084	42	19 387

Taulukko 8. Työeläkemeno laeittain vuonna 2009, miljoonaa euroa.

Eläkelaji	TyEL	MEL	YEL	MYEL	Yksityinen yhteensä	Julkinen yhteensä	Palkattomat ajat	Kaikki
Vanhuus	6 790	99	529	478	7 895	5 576	7,7	13 471
Työkyvyttömyys	1 506	27	105	69	1 707	705	2,9	2 412
Työttömyys	503	3,6	9,9	4,7	521	100	18	621
Osa-aika	96	1,3	27	1,9	127	94		221
Perhe	849	12	90	70	1 021	519	0,2	1 541
Maatal. erit.				136				136
Perusturva	9 744	143	761	760	11 408	6 993	28	18 430
Lisäturva	202		6,5	0,2	208			208
Yhteensä	9 946	143	767	760	11 616	6 993	28	18 638

5 Vakuutusmaksun taso

5.1 Yksityisen sektorin työeläkemaksut

Keskimääräinen TyEL-vakuutusmaksun ennakoitu taso ilman tilapäistä alennusta on 22,0 prosenttia vuodelle 2010. Tilapäiset alennukset mukaan lukien maksu on 21,6 prosenttia. Molemmilla edellä mainituissa luvuissa on otettu huomioon keskimääräinen asiakashyvitys 0,3 prosenttia. Työntekijöiden maksuosuus on 4,5 prosenttia alle 53-vuotiaiden työntekijöiden osalta ja 5,7 prosenttia yli 53-vuotiaiden työntekijöiden osalta.

Maksun tilapäisellä alennuksella tarkoitetaan työkyvyttömyysoosan alennusta, jolla puretaan aikaisempien vuosien työkyvyttömyyseläkemaksuista muodostunutta ylijäämää. Alennuksesta (0,6 prosenttiyksikköä) kohdistetaan puolet työntekijän maksuosuuteen. Alennus tehdään vähennyksenä perustariffimaksusta ja sen vaikutus kohdistuu niiden työnantajien maksuihin, joiden palkkasumma vuonna 2008 oli alle 26,976 miljoonaa euroa. Niiden työnantajien kohdalla, joiden palkkasumma vuonna 2008 oli alle 1,686 miljoonaa euroa alennus on täysimääräinen.

Taulukoihin 9 ja 10 on koottu keskimääräiset vakuutusmaksut vuosilta 2006–2010 sekä TyEL-maksun osat vuonna 2010.

Taulukko 9. Keskimääräiset ennalta-arvioidut vakuutusmaksut prosentteina palkoista tai työtulosta vuosina 2006–2010.

	TEL/TyEL	MEL ***	YEL	MYEL/maatal. yrittäjät	MYEL/apur. saajat*	Työntekijän osuus**
2006	21,2	22	19,6	10,7		4,3 ja 5,4
2007	21,1	22	19,5	10,7		4,3 ja 5,4
2008	21,1	22	19,4	10,6		4,1 ja 5,2
2009	21,3	22	19,6	10,8	10,3	4,3 ja 5,4
2010	21,6	22	20	11	10,4	4,5 ja 5,7

*) Vuodesta 2009 lähtien apurahansaajien eläkevakuutus on toteutettu maatalousyrittäjien eläkelain mukaisesti

***) Työntekijän työeläkemaksun sisältyy TyEL-maksuun. Alle 53-vuotiaille sovelletaan eri prosenttia kuin 53 vuotta täyttäneille. Ensimmäinen luku on alle 53-vuotiaiden prosentti ja jälkimmäinen luku 53 vuotta täyttäneiden prosentti

****) MEL-työntekijän osuus on 11 prosenttia

Taulukko 10. Keskimääräiset TyEL-maksun osat vuonna 2010.

Rahastoitava vanhuuseläkeosa	2,9
Rahastoitava työkyvyttömyyseläkeosa	1,3
-Tilapäinen maksunalennus	-0,4
Rahastoitava työttömyyseläkeosa	0,0
Tasausosa	17,1
Muut osat	1,0
Hyvitykset	-0,3
Yhteensä	21,6

TyEL-maksussa esiintyy vaihtelua työnantajasta ja eläkelaitoksesta riippuen. Tilapäisen työnantajan vakuutusmaksu on 22,4 prosenttia. Sopimustyönantajilla maksu taas ei ole vakio. Näiden kohdalla maksun tasoon vaikuttavat asiakashyvitykset, työkyvyttömyyseläkeosa, hoi-

tokustannusosa ja maksutappio-osa. TyEL-yhtiöissä työeläkemaksuun vaikuttaa työnantaja-kohtainen hyvitys, joka riippuu työeläkeyhtiön sijoitustoiminnan tuotoista ja asiakasuhteesta. Eläkesäätiöt ja eläkekassat voivat taas alentaa kannatusmaksuja sijoitustuottojen perusteella.

TyEL-maksun vaihtelussa merkittävän osan selittää työkyvyttömyyseläkkeisiin liittyvä maksuluokkamalli. Tässä mallissa sopimustyöntäjän palkkasumman ollessa yli 1,686 miljoonaa euroa, maksun suuruuteen vaikuttavat aikaisempina vuosina tapahtuneet työkyvyttömyystapaukset.

5.2 Julkisen sektorin työeläkemaksut

Valtion eläkelain (VaEL) mukainen yleinen maksuluokka on 24,15 prosenttia palkasta. Tästä maksusta poikkeuksen muodostavat työntekijät joille on säädetty eroamisikä tai jotka ovat valinneet erityisen eläkeiän (55, 58 tai 60 vuotta) sekä sotilaat. Ensin mainitun ryhmän maksun suuruus on 31,88 prosenttia ja sotilaiden maksu on 34,53 prosenttia. Työntekijöiden maksuosuus on julkisella sektorilla työskentelevillä sama kuin yksityisellä sektorilla. Arvioitu kokonaiskertymä vuodelle 2010 on 25,08 prosenttia VaEL-palkkasummasta.

Kunnallisen eläkelain piirissä työnantajien palkkaperusteinen KuEL-maksu, joka ei sisällä työntekijöiden maksuosuutta, on 15,6 prosenttia. Tämän lisäksi osa työnantajista maksaa eläkemenoperusteisia maksuja, joiden kokonaismäärän arvioidaan olevan 6,7 prosenttia palkkasummasta. Arvioitu kokonaismaksukertymä vuodelle 2010 on 28,4 prosenttia KuEL-palkkasummasta.

Kirkon työnantajilta perittävä eläkemaksuprosentti määräytyy työnantajan palkkasumman ja työkyvyttömyyseläkkeiden omavastuuosuuden perusteella. Kokonaismaksukertymän arvioidaan olevan 31,6 prosenttia KiEL-palkkasummasta.

Liitteet

Liite 1. Eläkejärjestelmää koskevia tilastoja ja arvioita

Ennusteet kursivoitu

1.A	Kansantalouden kehitys	2008	2009	2010
	Työeläkeindeksi	2178	2286	2292
	Puoliväli-indeksi	2363	2494	2538
	Palkkakerroin	1,124	1,192	1,231
	Kuluttajahintojen muutos	4,1	0	1,3
	Ansiotason muutos	5,5	3,9	2,6
	BKT, mrd. euroa	184,2	171	175,7
	BKT:n volyymin muutos	1,2	-7,8	1,5
	TYEL -palkkasumman muutos	7,9	-4,2	1
	Työttömyys%	6,4	8,2	9,4
1.B	Vakuutusteknisiä suureita	2008	2009	2010
	TyEL-vakuutusmaksu% keskimäärin	21,1	21,3	21,6
	TyEL-maksun työntekijän osuus			
	alle 53-v.	4,1	4,3	4,5
	yli 53-v.	5,2	5,4	5,7
	MEL	22	22	22
	työntekijän	11	11	11
	YEL keskimäärin	19,4	19,6	20
	MYEL/maatal. yrittäjä keskimäärin	10,6	10,8	11
	MYEL/apurahan saaja keskimäärin		10,3	10,4
	Perus% YEL/MYEL			
	alle 53-v.	20,6	20,8	21,2
	yli 53-v.	21,7	21,9	22,4
	Perustekorko			
	1.1.-30.6.v	6,25	3	3,5
	1.7.-31.12.v	4,75	3	4,5
	Täydennyskerroin			
	1.1.-30.6.v	0(3,03) ¹	0	0,24
	1.7.-31.12.v	0(1,58) ¹	0	0,98
	Osaketuottokerroin	-0,422	0,346	
	TyEL -maksun osat keskimäärin			
	vanhuuseläkeosa	2,9	2,9	2,9
	työkyvyttömyyseläkeosa	1,8	1,6	1,3
	työttömyyseläkeosa	0	0	0
	tasausosa	16,6	16,8	17,1
	muut osat	1	1	1
	hyvitys	-0,5	-0,3	-0,3
	tilapäinen alennus	-0,7	-0,7	-0,4
	Yhteensä	21,1	21,3	21,6

1) Vuonna 2008 täydennyskertoimella tehtävä vanhuuseläkkeiden täydennys määriteltiin lain 853/2008 1 §:n perusteella nollassi. Laskennallinen arvo on suluissa.

Liite 2. Työansiot**2.1 Palkkasummat**

	2008	2009	2010
TyEL	49 054	47 004	47 474
MEL	307	298	301
Yhteensä	49 361	47 302	47 775
Kasvu	7,90 %	-4,20 %	1,00 %

2.2 Työtulot

	2008	2009	2010
YEL	3 547	3 736	3 839
MYEL/maatal. yrittäjät	1 318	1 373	1 396
MYEL/apurahan saajat		27	31

YEL-työtulossa on huomioitu aika, kuinka kauan yrittäjä on ollut vakuutettuna vuoden aikana.

Liite 3. Maksutulot (milj. euroa/v)

	TyEL	MEL	YEL	MYEL	Yhteensä
Perusturva					
2008	10 302	58	686	140	11 186
2009	9 969	58	735	151	10 913
2010	10 250	55	768	157	11 230
Lisäturva					
2008	22		0,3		22,3
2009	18		0,1		18,1
2010	18		0		18
Valtion osuus					
2008		44	51	458	553
2009		47	96	493	636
2010		49	107	501	657
Työttömyysvakuutusrahaston maksu määrätymisvuoden tasossa 1.7.v					
	Yksityinen		Julkinen		
	puoli		puoli		
2008	282		81		
2009	430		135		
2010	460		145		

Liite 4. Aiempien ennusteiden osumatarkkuus

Taulukkoon on koottu tiedot vuosien 2002–2009 lakisääteisen kokonaismenoeläkkeen nimellisestä kasvuvauhdista. Näitä lukuja on verrattu ennusteiden mukaisiin kasvuprosentteihin.

Lakisääteisen eläkemenon vuosikasvu prosentteina

	Ennuste	Toteutunut	Virhe
2002	5,99	5,97	0,02
2003	4,61	4,15	0,46
2004	3,77	3,64	0,13
2005	3,05	3,6	-0,55
2006	4,21	4,01	0,2
2007	4,66	4,91	-0,25
2008	3,45	3,56	-0,11
2009	8,11	8,44	-0,32
2010	3,23		

Eläketurvakeskuksen ajankohtaiskatsaukset vuonna 2010

- 1/2010 Kokonaiseläke 2010. Työeläke, kansaneläke ja verotus
2/2010 Pension Contribution Level in the United States and Canada
3/2010 Eläke- ja muun sosiaaliturvan kehittämis- ja yhteistyöryhmät
4/2010 Työeläkemenoenuste vuodelle 2010

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Eläketurvakeskus

00065 ELÄKETURVAKESKUS

Puhelin 010 7511

Faksi (09) 148 1172

Pensionsskyddscentralen

00065 PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Tfn 010 7511

Fax (09) 148 1172

Finnish Centre for Pensions

FI-00065 ELÄKETURVAKESKUS

Finland

Tel. +358 10 7511

Fax +358 9 148 1172

www.etk.fi